

Vita Iustiniiani.

Ecclesiasti.
47.

mappa denegata [mappa quid sit ex Nouella ros. De consulibus & meis ad eam notis intelligi potest.] Verum eadem nouella quā sibi præsumpserat, aliis adimit tantæ munificentiae profusionem: quasi soli principi liceat aurum effundendo contemnere, quæ fœlicitas data fuit olim Salomoni, vt colligeret quasi aurichalcum aurum, & compleret vt plumbum, argentum. Ferunt, cum circa id tempus à Iustino peterent proceres, vt sibi imperij collegam adficeret Iustinianum, manu purpuræ admota, Iustinum respondisse: Vobis optandum est ne iunior aliquis hanc induat. Verum paruo post tempore à proceribus designatus est **NOBILISSIMVS**. quo verbo quædam spes imperij ostentatur: quorum designationi tum Iustinus exoratus præstitit assensum. Idem paulo post cum ob vulneratum crus decubuisset, salutis dubius & senio confectus, ac reip. vñsibus consulēs, vocato Epiphanio ac proceribus palam eum imperij successorem declarat, & ritu solenni in eā spem adoptat, solenni die Paschæ decimaquinta die Aprilis (qui Græcis est Xanthicus) Maiortio Consule indictione quinta. anno mundi 6035. Christi 527. eique annum ætatis tum XLV. agenti Iustinus diadema regium ac imperiale suis manibus imposuit, caputque eius coronauit. Illinc incontinenti in Hippodromum, vbi maxima frequentia populus conuenerat, procedens Iustinianus, ibique faustis adclamationibus populi exceptus, in regiam reuertitur. Theodora quoque Iustiniiani coniux aliquot inde diebus Augusta salutata est. Erat originē Cypria, cuius in Cypro originariam ciuitatem denuo ædificatam, postquam solus imperio potitus vir est, Iustinianam secundam ad patriā suā & Iustiniianæ primæ differentiam appellauit. Eius sororem Comito Zetæ magistro militum per Armenias vxorem dedit Imperator, vt scribit Cedrenus. Vide. l. 5. C. de Off. mag. milit.

IMPERIVM SOLIVS IVSTINI ANI.

Cedren⁹ &
Marcellin.
com.

Ex Marcel-
lino.

Quatuor mensibus Aprili Maio Iunio Iulioque cum patre adoptiuo in imperij consortio confectis, & Kalendis Augusti mortuo Iustino, Solus Iustinianus imperium administrare cœpit: coniuge tamen Theodora Augusta supra quā sexus ratio patitur, rebus se communibus, & fouendis hæreticorum partibus immiscente. Is mox auspicio imperij Consul creatus dedit hypatiam, seu consulare munus, quantum nemo imperatorum ante ipsum. Regium vestibulum priscumque in eo solium ex quo spectare circum & ludos solitus est Imperator, eminētius clariūque quā fuerat, item Senatorum spectantium porticum solita magnanimitate redintegravit.

GESTÆ PER EVM IN IMPERIO, circa religionis causam.

Primam curam orthodoxæ fidei tanto impensius adhibuit, quanto res humanas diuinæ præcedunt, & pij Theodosij exemplo, de religione quam ipse coleret, quæque vera & sola colenda esset, subditos admonendos arbitratus, & piis Iustini vestigiis insistens, cuius providentia Synodus Chalcedonensis in omnibus fere ecclesiis tenebatur, mox in ipsis Imperij primordiis, tum frequenti altero atque aliis annis, fidei orthodoxæ professionem, & quatuor cōciliorum generalium confirmationem edictis proposuit omnibus populis ciuibūque Constantinopolitanis: quæ postea in suum Codicem referri iussit, & (quia Græca erant) hæcenus desiderata, suis nuper locis reposuimus. l. 5. & 6. C. de summa Trinitate. Edidit & typum De ordinandis ad episcopatum agnæis & atecnis, id est cœlibibus & orbis, & vt de his duntaxat bonis quæ ante ordinationem habuissent testari possint. l. 41. Græca. C. de episcopis & cleric. & ne episcopi fiant aulici aut ad comitatum principis accedant. l. 42. ibidem. & vt sacri canones non minus valeant quā leges quod & Nouella 137. auxit, & vt presbyterorum filij sint & habeantur pro incestuosis, & alia plurima ad religionis statum pertinentia. Postea quoque tertio suo consulatu cum rumor esset fecius eum de religione sentire, quā 4. cōciliis generalibus esset definitum, accuratiorem fidei suæ professionem ad Epiphanium Constantinopoleos patriarcham emisit Græcè, & eodem fere exemplo ad Ioannem vrbis Romæ archiepiscopum & papam Latine. l. 7. & 8. Inter claras. Cod. de summa Trinitate. Theodoram sane Augustam infamant literæ, vt hæreticam & sectatricem damnatæ opinionis de vnica Christi natura, nec defuerunt qui ambigerent, idne ex composito facerent, vt ita diuersas in religionis negotio partes tuerentur (quod ab astutis & vaftris etiam nostris temporibus factitatum apparet) an verò, quod reuera diuersè sentirent, & vxor opinione marito non caderet, siue studio contradicendi, siue stulta ac muliebri persuasione circumuenta, siue, quod vsuuenire solet, vt pater à filio, vxor à marito, quod ad regnum Dei attinet, dissentiant. A viro sanè obtinuit vt Seuerus Eutychis hæreseos successor Constantinopolim euocaretur, & partim coram, partim literis, rectam ab initio Anthimi pa-

Niephor.
lib. 17.

triathe sententiam, ad Eutychianum & suum dogma depraheret.

Cum autem Iustinianum reconciliaturus à Theodato rege Gottho Constantinopolim venisset papa Agapitus quasi legatus, de fide cum Iustiniano & Anthemio facta collatione, reperit ambos in Eutychetis dogma esse prolapsos, aut Iustinianū saltē, qui coniugis suasu Anthemium ad illum thronum prouexerat, acta sua rescindere renuētē: cum duabus de causis deponi eum posceret Agapitus, & quod vitiosa esset eius è Trapezunte translatio, & quod cum Eutychete damnato sentiret. Cumque dixisset Augustus: Aut consenti nobis, aut te in exilium deportari decernam. Agapitus respondit: Ego ad Iustinianum Imperatorem Christianissimum venire desideravi, sed nunc Diocletianum inueni, qui tamen minas tuas non pertimesco. Tandem igitur sacerdotis constantia compunctus princeps, mutato proposito, rem examinari permisit, atque ad fidei Catholicæ confessionem pariter cum multis reuersus, Pontificem adorauit, & Anthemium publicè ab Agapito conuictum, & depositum in exilium ire cœgit: nec multo post idem papa Agapitus Constantinopoli diem supremum clausit, ordinato prius in Anthemij locū Mena Xenodocho Sampsonum, cui & ipse Agapitus (Agathonem nominat Nicephorus lib. 17. c. 9. & 25.) manus imposuit, quod antea nunquam factum esse ait idem Nicephorus. Is Menas cum Agapito concilium particulare in vrbe Constantini conuocans, Seuerum Petrum, Anthemium & Zoaram, anathemate ferit. Cuius cōcilij sententiā & ipse Iustinianus cōfirmavit, & Seueri scripta cremari iussit. Ea est Nouella eius quadragesimasecūda, quam ex veteribus actis conciliorum Latine versam superioribus annis restitui. Verum non quemadmodum ad piam frugem rediit Iustinianus, ita & Theodora, sed venenum quo semel erat imbuta retinens, fœmineam crudelitatem ob depositum Anthimum exercuit in Siluerium Agapiti successorem papam Romanum. Nam eius literis Belisarius obsequens non sine Vigiliij diaconi prodicione cum Romæ esset, eum à falsis testibus conuictum, in exilium egit ad Pontiam insulam, hanc solam ob causam quod Anthemium in pristinum thronum nollet restituere. Extat Silueri rescriptum ad Amatorem episcopum: quo tamen apertè solam Antoninam Patritiam Belisarij coniugem & maritum eius accusare videtur, seque cum ad ipsam venire iussus esset, retentum esse ab ipsa ad primum & secundum velum omnem clerum & populum qui papam sequebatur, & se solum cum Vigilio diacono introire permissum: ibique multis criminationibus obiectis, se tādē in exilium esse missum in quo sustentaretur pane tribulationis & aqua angustiae. Ex ea insula sententiam depositionis Vigilio successorī veluti inuasi, & per prodicionem paricidalem intruso, mittit à se & 4. episcopis subscriptam. extat illa inter eius decreta in 2. volumine conciliorum. Sed & diuina procurante vindicta postea accidit, vt quod fecerat, ipse pateretur, & prodicionis pœnas longe acerbiores daret. Is enim fidem dederat Theodoræ se damnationem Anthimi reuocaturum, si quando in Siluestri locum succedere per eam liceret: ergo promissa ab eo reposcens mulier, cum mutasse eum sententiā nec promissis stare velle intellexisset, Anthimum Scribonem Romanum misit, hoc ei dato verbo. Excepto in Basilica S. Petri, parce. Nam si in Lateranis aut in palatio, aut in qualibet Ecclesia inueneris Vigiliū, mox impositum naui perduc ad nos, & minas ni mandata impleat, addidit. Hic igitur Scribon inuentum Vigiliū in Ecclesia S. Cecilie (erat enim dies natalis eius) & ibi munera ad populum erogantem, prehensum abduxit in nauem, populo ei malè precate ob summa eius in Siluerium & alios scelera. Ei Constantinopolim delato, perlectoque ei proprio Chirographo de restituendo Anthemio, digna factis repensia sunt. nam ex basilica sanctæ Eufemie tractus denegato Vigilio, per ciuitatem fune ei collo alligato, & in mare missus, digna factis recipere se Christianè confessus est. Sed pio miserationis intuitu post multos dies inde reuocatus & Romanis à Pio Imperatore donatus est. Verum prius quā ista contingerent toto biennio libere debebat Vigilius Constantinopoli, ac in summo apud Imperatorem honore. Quo tempore etiam celebrata est quinta œcumenica Synodus: cui tamen interesse, quamuis ab Imperatore synodoque multotiens inuitatus, & vt dicebāt, vltro ipse pollicitus, Vigilius ipse noluit: sed sententiam suam de his quæ ibi tractabantur, specialiter se Imperatori scripto editurum respondit. quod nec præstitit. forte nolens exemplum præbere quo aliquando præiudicatum esse putaretur, papam concilio subiacere: & quamuis anxie ab eo id impetrare studuerint patres, spe tamē frustrati nihil de ipso fecius aut interlocuti sunt aut decreuerunt, aut eius communionē abstinerunt. In ea synodo damnatus post mortem est Origenes cum suis deliramentis Platonis, & anathematizatus, idque fieri posse præiudicatum fuit, similiter & de Euagrio Didymo & eius sequacibus decretum, idque prima & secunda actione eius concilij tractatum. Vnde liquet primam quæ hodie edita est in 2. tom. con-